

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu întregu.
Se abonéza la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 18.

Brasiovu 15. Septembre 1872.

Anulu V.

Sumariu: Cuventulu Escel. sale dlui pres. asoc. L. B. Popu la deschiderea adun. gen. (Fine.) — Raportulu delegatiunei pre-
sentatu societatei academice. — Colectiune de diplome istorice transilvane. (Continuare.) — † Dumitru Bolintínu. — Raportulu
sectet. II. despre activitatea comit. asoc. pre an. 187 $\frac{1}{2}$.

**Cuventulu Escel. sale dlui presied. asoc. Lad. Bas. Popu
la deschiderea adunarei gener. in Sabésiu
la 5—6. Augustu 1872.**

(Fine.)

XII. In adunarea gener. dela Siomcut'a mare 1869 s'a primitu introducerea regulamentului pentru infientiarea reuniuniloru tienutali si a agentureloru comunali ale asociatiunei, proiectatu de dn. I. Bologa, primitu cu unele modificatiuni si recomendatu adun. gen. prin comitetulu asociatiunei; insarcinanduse acestu comitetu cu punerea in lucrare a acelu regu-
lamentu, ceea ce s'a si facutu in unele tienuturi ale patriei cu celu mai bunu si frumosu resultatu intru desteptarea, nutrirea si consolidarea simtiului natio-
nalu, precumu si cu privire la sprijinirea materiale a asociatiunei, in tienuturile adeca, unde se póte laudá natiunea cu barbati deplinu devotati causelorú natio-
nionali.

XIII. Totu in acea adunare gen. recunoscun-
duse necesitatea infientiarei unei catedre pentru limb'a
si literatur'a romana la universitatea d'in Vien'a, —
care cestiune a fostu sulevata de càtra tenerimea rom.
studiósa lá acea universitate, — s'a insarcinatu co-
mitetulu prin acea adunare, cá in cointielegere cu
celelalte dóue asociatiuni romane — cea dela Aradu
si cea dela Cernauti — se întreprinda tóte si se
faca toti pasii de lipsa pentru realisarea acestei do-
rintie generale.

XIV. La initiativ'a dlui Vis. Romanu luata in
adun. gen. d'in Gherl'a in urm'a insarcinarii primite
dela acea adunare, comitetulu asoc. a substernutu a-
dunarei gen. d'in Siomcut'a mare unu regulamentu
pentru folosirea bibliotecei asociatiunei, si adunarea
gen. l'a primitu.

XV. Totu in adun. gen. dela Siomcut'a mare
s'a decisu a se exprime recunoscientia tuturorú con-
lucratoriloru intru infientiarea unui gimnasiu romanu
in comitatulu Satumarelui proiectatu de inteligenti'a
romana d'in acelu comitatu, — oferindu totu spriji-
nulu seu morale in interesulu acelu institutu, a carui
infientiare s'a recunoscutu a fi necesitate imperativa.

XVI. Totu in adun. gen. dela Siomcut'a mare
s'a primitu propunerea dlui L. Vajda de a premiá
carti de lectura pentru scólele poporali, întretiesute

cu istori'a patriei si a natiunei nóstre, a strabuniloru
nostri romani, cu enaratiuni d'in istori'a naturale, cu
istorióre combatatórie de vitiuri si laudatórie de vir-
tuti, tóte cu ilustratiuni si cu icóne.

XVII. Adunarea gen. dela Naseudu in 1870 in
urm'a initiativei luate totu de dn. L. Vajda in adun.
gen. d'in Siomcut'a mare a decisu in urm'a opinarii
comitetului a perená memori'a barbatiloru romani mai
destinsi si binefacatori ai asociatiunei — prin asie-
diarea unui „Albumu“ de biografii si a unui regi-
stru alu numiloru aceluorú barbati (carte de auru), in-
sarcinandu comitetulu cá se-si procure biografele bar-
batiloru romani mai destinsi, si candu va fi colectiu-
nea destulu de completa, comitetulu se o prezenteze
adunarei gen.

XVIII. In adun. gen. dela Naseudu s'a primitu
mai incolo opulu dn. I. Chitu intitulatu: „Viti'a cul-
tivata,“ spre a se dá tipariului, cu acelu adausu inse,
cá antaiu se se ingrígésca comitetulu asoc. pentru
stabilirea terminiloru tehnici in acelu opu, precumu
si pentru purificarea stilului, si apoi opulu astfeliu
completatu se-lu substerna de nou adunarei gen.

XIX. Totu in adun. gen. dela Naseudu s'a de-
cisu a se face passii cuvintiosi pentru schimbarea
statutelorú in directiunea aceea, cá si persónele mo-
rali cá membri ai asociatiunei, se poséda votu in
adunariile gen. ale asociatiunei.

XX. In adun. gen. dela Fagarasiu 1871 nu
s'a intemplatú ceva mai memorabile in ceea ce pri-
vesce dispusetiunile adunariloru gen. cu privire la
promovarea scopurúloru asoc., esceptandu numai con-
clusulu adusu la propunerea dlui cons. E. Macelariu,
cá adeca la impartirea stipendieloru se se adauga
clausula, ca: „stipendiatii se obléga prin reversu, ca
dupa absolvirea studiilorú voru servi in patria, in
cátu voru afla postu corespundietoriu.“

Tóte aceste dispusetiuni si mesuri, d'dloru, le-a
lucratú asociatiunea resp. adunariile gen. si comitetele
ei cu cea mai buna intentiune, precumu si cu celu
mai curatu zelú de a inaintá prosperarea asociatiunei;
in tóte lucrarile asociatiunei in totu decursulu a lorú
10 ani a domnitú cea mai buna armonia între mem-
brii asociatiunei resp. a adunariloru gen. si a comi-
tetului, asia câtú abstragundu dela câtevau espectorati-
uni mai multu de dosu provenite d'in gelosia con-

fesionale, ca adeca la conferirea stipendiului s'ar prefera cutare confesiune, precumu de alta parte, ca d'in veniturile asoc. se remuneradia omeni de cutare confesiune — abstragundu d'eu dela aceste, cari nici candu nu au patrunsu in publicitate, — negresitu pentru ca nu au avutu nici unu temeiu — tote afa-cerile asociatiunei atatu prin adunarile ei gen., catu si prin comitetu s'au stabilitu si efeptuitu in cea mai buna cointelegere si spre multiamirea toturora!

Unu singuru tonu disarmoniosu si potu dice durerosu s'au auditu in decursulu celoru 10 ani, care a turburatu anemele celoru binesimitori si i-a intristatu!

Mi-pare reu, ddloru, dar sum silitu se atingu acesta corda disarmoniosa si se sulevezu o cestiune seu causa, pre care si a enunciatu verdictulu seu adunarea gen. respectiva, sum silitu pentru ca sum datoriu problemei mele ce mi-amu propusu, a ve presentata ddloru o icona chiara si fidela a activitatei asociatiunei, — in tote direptiunile! — Acelu tonu durerosu s'au auditu in adunarea gen. dela Fagarasiu.

Sciti bine, ddloru, ca in statutele asoc. e prevedintu (§ 33), ca asociatiunea se aiba foiea sa periodica.

Dupa siapte ani de dile adun. gen. (dela Clusiu) decretéza edarea foiei, si cu efeptuirea decisului insarcinéza pe comitetulu asoc. Acestuia ei succede a satisfacé conclusulu adun. gen. si respective a statutelor asociatiunei; cu 1-a Ian. 1868 a inceputu a aparé foiea asociatiunei sub numirea „Transilvani'a.“ Redactiunea foiei asoc. dupa § 16 d'in statutele asoc. s'a concrediutu secretariulu ei primariu dlui G. Baritiu, (care dupa cumu credu, eu chiaru cu respectu la acesta dispusetiune a §-lui 16 s'au alesu la tote adun. gen. de secret. I., socotindulu ca pre celu mai aptu si mai aplecatu a se cuprinde cu redactarea unei foi). Asociatiunea si cu ea dn. redactoriu a trebuitu se credia, ca membrii asociatiunei pre temeiu obligatiunei care li-se impune in § 35 alu statutelor, voru subministrá pentru foia materialu de ajunsu si corespundietoriu scopurilor asociatiunei, adeca nu numai alu literaturéi, ci si alu culturéi poporului rom., — s'a insielatu inse atatu asociatiunea, catu si redactoriulu, — acesta nu a avutu ce redactá, seu numai forte pucinu, — prin urmare mai ca nici nu a redactatu, ci a totu scrisu si era scrisu mai singuru singurelu pentru foia, ca se aiba ce tipari in ea, se nu o dea afara in bianca! Firesce, ca elu a scrisu despre materii si lucruri, la cari s'a priceputu si despre cari a trebuitu se presupuna, ca inteligenti'a romana va trage folosulu spirituale d'in ele — neabatenduse nici candu la materii, cari nu s'ar tiené de sfer'a activitatei asociatiunei! ba d'in contra, s'a tienutu strinsu de conclusulu adunarei gen. d'in Sibiu, dupa care foiea periodica ce va esí pre spesele asociatiunei, are se se ocupe per eminentiam — cu publicarea de documente istorice in originalu si in traductiune.

Precumu amu disu, redactoriulu nu avea ce redactá, ci elu sciea; — la multi li-au placutu scrierile redactorelui, la unii s'ar vedé ca nu li-au placutu, s'ar paré ca chiaru la acéia, cari nici ca le-au cetitu! — Si ce au facutu acuma acei domni carora nu li-au placutu materialulu d'in „Transilvani'a“, seu cari nici ca l'au cetitu? Au subministratu dóra ei materialu mai bunu, mai corespundietoriu scopurilor asociatiunei? au facutu dóra propunere, ca se se tiparésca in foiea asociatiunei materii si lucruri dupa placulu si gustulu lor, d'in cari se póta trage si ei folosu spirituale; — au dara au doveditu seu baremu afirmatu, ca redactoriulu a indositu articlii mai corespundietori scopului foiei si a tiparitu de ai lui de cei fara folosu spirituale? ori ca au facutu motiune si au staruitu, ca se se concreda redigerea foiei altui redactoriu mai aptu? Nemieu d'entre tote aceste, domniloru, ci puru si simplu au propusu se incete foiea, se i-se ascunda sórele acelu organu alu asociatiunei, care de o parte este chlamatu a respandí lumina, era de alta a fi unu semnu vederatu despre ecistenti'a si activitatea asociatiunei! d'in motivu, ddloru, ca „prin edarea foiei nu numai nu s'au adusu nici unu venitu fondului asoc., ci d'in contra, pre totu anulu deficitu — si pentru ca foiea dupa cumu se redigedia de presentu, se citece prea pucinu, si prin urmare nu avemu nici folosu spirituale dela ea.“

Abstragundu, ddloru, dela aceea, ca intentiunea asoc. nici candu nu au potutu fi a eda o foia ca se speculeze la venitu si folosu in bani, pentru ca asoc. nu e institutu de specula in bani, — déca domni propunetori intr'adeveru au fostu de parere, ca foiea nu se redige bine, — ca nu se trage folosu spirituale d'in ea si ca nu se citece, óre nu era mai corespundietoriu scopului asociatiunei ca se propuna si se ni arate midiolócele, cumu s'ar poté incungiurá, acele rele si a se preface foiea asoc., in acea ce ar trebui se fia ocupa parerea domnialoru! ér nu ca se o supprime. Decí se me erte domni aceia, cari s'au incercatu a supprime foiea asociatiunei, déca voiu crede, ca au fostu in retacire, seu ca me voiu indoi, ca ei au purcesu d'in zelu curatu de a inainta scopurile asociatiunei. — Dea ceriulu ca astfeliu de incercari se nu se mai faca, astfeliu de tonuri disarmouiose si durerosé se nu se mai audia in midioloculu nostru!

Vinu acuma, ddloru, a ve insira productele literarie ale membriloru asoc. ca effusu alu activitatei asociatiunei nostre!

Loculu primu in respectulu acesta i se cuvine, ddloru! secretariulu I. alu asociat. dlui G. Baritiu! Pre lunga discursurile sale escelenti dela adun. gen. II. despre artele frumose cu aplecarea lor la cerintele poporului romanu; dela adun. gen. a V.: „despre scientiele technice,“ despre care se scie in actele acelei adunari gen., ca „poterea cuventelor si logic'a argumentelor dlui Baritiu a rapitu cu sene publiculu ascultatoriu; — dela adunare IX.: „despre educatiunea femeiloru la natiunea romanaesca,“ care se

termina cu citarea memorabililor cuvinte ale lui Napoleonu I.: „Venitoriulu unui copilu este totu-deaun'a fapt'a mamei sale,“ si a lui Aimé-Martin: „Dóuedieci de volumi nu ar ajunge spre a aduná tóte ecsemplele mari de inriurinti'a mamei, d'in câte se infatiadiad memoria nóstre“ pre langa aceste, meritulu dlui secretariu I. e tesaurulu nationále ce contienut aceste dóue volumi grele, — „Transilvani'a;“ fóiea asociatiunei in cursu de patru ani — totu felifulu de scrieri si documente esite si trecute prin pén'a neobositulu nostru secretariu I., — totu atâtea monumente ale activitatei literarie a lui! si prin elu a asociatiunei!

Cu productele loru literarie au venitu intru ajutoriu si promovarea scopurilor asociatiunei mai incolo urmatorii domni:

La adunarea gen. d'in Brasiovu dejá fericitu in domnulu prof. si direct. gimn. G. Manteanu cu disertatiunea sa: „despre ortografi'a cu litere si modalitate purificarei limbei rom.;“ totu dela acea adunare marele nostru filologu dn. T. Cipariu cu disertatiunea sa „despre limb'a si literatur'a romana;“

totu de atunci protopopulu dn. I. Petricu „despre cultur'a vermiloru de metasa.“

Cav. I. Puscariu a substernutu pre langa unu discursu purcesu d'in ânima curatu romana, unu „Album“ séu conscriere a mai multu de 200 familii nobile romane d'in Austri'a, oferindulu asociatiunei, si indatoranduse a lucrá in directiunea acésta si mai incolo fara pregetu.

La adun. gen. d'in Blasiu vicariulu gr. cat. dn. I. Antonelli despre „poporulu romanu in constitutiune.“

La adun. gen. d'in Hatiegu protop. I. V. Rusu „despre romanii d'in Daci'a aureliana de pre tempulu imp. Aurelianu pâna la subjugarea loru prin turci in secululu alu XV.“

La adun. gen. d'in Abrudu dn. can. T. Cipariu „despre tablele cerate.“

Dn. adv. I. Gozmanu „insemnari d'in dreptulu romanu.“

Dn. vic. I. Antonelli „poporulu romanu in constitutiune“ cá continuare la discursulu tienutu la adunarea III. si D.

Dr. Iosifu Hodosiu totu atunci cu disertatiunea sa „despre istori'a dreptului romanu.“

La adun. gen. d'iu Alb'a-Iuli'a dn. T. Cipariu „despre ortografi'a si principiulu etimologicu.“

Dn. dr. Hodosiu „despre istori'a literaturai italiene.“

Dn. protop. I. V. Rusu „despre moravurile, datinele si referintiele sociali ale vechiloru romani in generalu.“

Dn. adv. Aronu Densusianu cu disertatiunea sa „studii asupra poesiei popularie romane.“

La adun. gen. d'in Clusiu dn. secret. guv. Lad. Vajda „despre crescerea tinerimei si despre midiuló-

cele, prin cari s'ar poté impedeá saracirea poporului romanu.“

Dn. prof. Iustinu Popfiu cu disertatiunea sa „o privire fugitiva preste literatur'a romana si lips'a unei istorie critice a literaturai romane.“

Dn. adv. dr. Tincu „despre economi'a nationale.“

La adun. gen. d'in Gherl'a dn. Iustinu Popfiu „memori'a lui Andreiu Muresianu.“

Dn. Iosifu Vulcanu „geniulu natiunei.“

Dn. Ios. Popu „ocupatiunile primitive ale ómeniloru si primele inventiuni, cu vreo câteva deductiuni la poporulu romanu.“

Dn. Lad. Vajda cu disertatiunea sa „câteva cuvinte despre necesitatea de a dá espresiune solemna a recunoscintei pentru fundatorii de scóle etc. si de a conlucrá spre redicarea starei materiali a poporului etc.,“ disertatiune dupa cumu ne spuue protocolulu acelei adunari, „ascultata cu mare atentiune si primita in mare parte cu strigari sgomotóse de „se traiésca.“

La adun. gen. d'in Siomcut'a mare dn. protop. I. V. Rusu „despre necesitatea de a ni studiá istori'a patriei, d'in punctu de vedere nat.“

Dn. Ios. Vulcanu „despre poesi'a poporale séu poporulu romanu in poesi'a sa.“

Dn. Alecs. Buda „despre educatiunea poporale.“

Dn. Iustinu Popfiu „despre limba cá conservatori'a a nationalitatei.“

La adun. gen. d'in Naseudu dn. I. C. Dragescu „femei'a studiata d'in punctu de vedere morale.“

Dn. Ios. Vulcanu „despre cantecele haiducesci.“

Dn. Iustinu Popfiu „necesitatea culturai nationale“ si

Dn. capitanu c. r. Franc. Mihailasiu „paralele limbistice intre dialectele romane apusene si dialectulu romanu orientale,“ cari 2 disertatiuni d'in urma inse d'in lips'a tempului nu s'au fostu cetitu in adunare, nici ca s'au tiparitu pâna acuma.

In urma in adunarea gen. d'in Fagarasiu dn. dr. Nic. Popu „despre music'a vocale.“

Dn. prof. I. Popescu „despre cultur'a poporului.“

Dn. vicariu I. Antonelli „Monografi'a Fagarasiului.“

Dn. Ioane D. Petrascu „despre educatiunea poporului.“

Tóte aceste disertatiuni séu discursuri pline de reminiscintei nationali si de invetiaturi si animare la totu ce e nationale romanu — au fostu in tóte adunarile gen. ascultate tota-deaun'a cu cea mai incordata atentiune si intrerupte séu urmate de aplause entusiastice.

Prin productele loru literarie au mai acursu intru promovarea scopurilor asociatiunei domnii si fratii nostri: Stef. Popu, prof. prepar.; Sim. Mihali, prof. gimn.; dr. P. Vasiciu, insp. scol.; Ieronimu Baritiu; dr. Aureliu Brote; Ioane Antonelli; I. V. Barcianu; A. P. Alexi; Teodoru Rosiu; G. Vintila; sergentulu Criste; -- 11 la numeru. asia dara d'in inteligenti'a

cea numerósa a natiunei nóstre numai 11 inși s'au aflatu, cari au subministratu pentru fóiea asoc. materialu de redactatu!

Aceste sunt, stralucita adunare generale! rezultatele materiali si intelectuali ale asociatiunei pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului rom., rezultate, ddloru, de totu frumóse si imbucuratórie, decâtu cari mai bune mai alesu cu privire la dis'a latina „omne initium durum“ nici ca amu potutu sperá.

Decátu tóte aceste rezultate suntu inse alte rezultate si mai mari ale activitatii asociatiunei, rezultatele morali, ddloru! rezultate atátu de frumóse si mari, câtu nu incapu in ramele seu cadrulu icónei, care 'mi amu propusu a vi o presentá despre activitatea asociatiunei! Asociatiunea destépta, nutresce si conserva simtiulu nationale; scutesce, cultiva si conserva limb'a si prin acesta ecsistenti'a nationale, — prin insocirea nóstra documentamu, ca suntemu demni urmatori ai strabuniloru nostri, despre cari scrie Bonfiniu, ca „s'au vediatu a se luptá mai multu pentru limba decâtu pentru viétia, — adeca mai multu pentru ecsistenti'a nationale decâtu individuale — asociatiunea redica si inaltia reputatiunea nationale — cea cadiuta inaintea strainiloru; — in fine asociatiunea face cá pàna candu in cele politice suntemu desbinati si in parte inversiunati unii in contra altora — asia dicundu pàna la cutiete, — pàna candu in cele confesionali suntemu sfasiati si instrainati de càtra olalta pàna la ura nedumerita — aici ddloru, aici la sinulu mamei nóstre, unde ascutitele sagetiloru invidiei s'au tempitu, — unde veninulu urei s'a lapedatu afara, aici totu cu acele cuvinte dulci romane ne indulcimu, toti suntemu frati, toti mergemu pre aceeasi cale, toti intr'o cointielegere fratiésca, cá unu trupu si unu sufletu facemu pasi inainte in literatura si cultura! Asia legati intru legaturile unitatei nationali vomu ajungé, ddloru, la portulu, la limanulu doritu, la care tindemu prin sprijinirea asociat.

Salutandu-ve, ddloru, cu unu sinceru: bine ati venit, amu onóre a dechiará adunarea gen. XII. de deschisa.

Reportulu delegatiunei presentatu societatei academice

in sedenti'a d'in 3/15 Augustu 1872 suna asia:

Domniloru membri!

I. In urm'a concursureloru publicate pentru celle mai bone traductioni d'in autori classici, parte latini, parte greci, au incursu 17 manuscripte, classificate, precumu urmedia:

1. Patru manuscripte de traducere d'in Cicerone, si a nume:

a) Manuscriptulu cu devis'a: „Caritate et benevolentia civium septum esse oportet, non armis (Cic. or. pol. II. 43);

b) Manuscriptulu cu devis'a: „Optimus est enim orator, qui dicendo animos audientium et docet, et delectat, et permovet;

c) Manuscriptulu cu devis'a: „per varios casus, per tot discrimina rerum tendimus in Latium;

d) Manuscriptulu cu devis'a: „o stile, o stile, quanto sei difficile! si pochi sono quelli che se ne curino;

2. Cinci manuscripte de traductione d'in Sallustiu cu devisele urmatorie:

a) Resboiele 'stau in clipel'a ochiului (Mironu Costinu);

b) In primis arduum videtur res gestas scribere (Sallustiu);

c) Virtus recludens immeritis mori Coelum negata tentat iter via (Horat.);

d) Majorum gloria posteris quasi lumen (Sal. J.);

e) Acti labores jucundi;

3. Trei manuscripte de traductione d'in Titu Liviu cu devisele:

a) Varia vitae commutabilisque est ratio, vaga volabilisque fortuna;

b) Potius esse quam videri;

c) Es blieb nichts übrig als sich zu fügen und den neuen Hass zu dem alten schlagend ihn sorgfältig zu sammeln und zu sparen dieses letzte Capital einer gemisshandelten Nation (Mommsen);

4. Trei manuscripte de traductione d'in vietia lui Cicerone de Plutarchu cu urmatoriile devise:

a) Palmam, qui meruit, ferat;

b) Sit apud te honor antiquitatis;

c) Πρώτων δεῖ σε ὀνόμασι παρακολουθεῖν (Epict), si: Ὅς ἂν τὰ ὀνόματα εἰδῆ, εἴσεται τὰ πράγματα (Plat.);

5. Unu manuscriptu d'in Polybiu cu devis'a: Virtus romana;

6. In fine unu manuscriptu de traductione d'in Dione Cassiu, cu devis'a: γρηῶτι σεαντόν.

Pentru prob'a d'in allu septele autorii d'in celli pusi in concursu, adeco d'in Dionysiu Alicarnasseu, n'a intratu neci unu manuscriptu.

E de speratu, co pentru multe, deco nu pentru tóte, d'in aceste sesse incercári, se voru aflá concurenti, cari se obtina votu favorabile de la commisiunea insarcinata a cercetá aceste incercári; in acesta suppositiune se cere de urgentia facerea si votarea unui regulamentu, care se preveda modulu de essecutare allu art. 8—9 d'in regulamentulu pentru traducerea si publicarea autoriloru classici in limb'a romana.

II. Celle proiectate a se typarí in cursulu anului incetatu, s'au si typaritu, adeco:

1. Manuale de statutele si regulamentele societatei cu unu conspectu de miscarea personalului a-cellei-asi societate peno in annulu incetatu.

2. Commentariile lui Juliu Cesare de Bellulu gallicu.

3. Testulu originale latinu all opului lui Cantemiru intitulatu: „Descriptio Moldaviae.“ Pentru publicarea ulterioare a opereloru lui Cantemiru, delegatiunea a procuratu Domnului Papiu manuscriptulu ce se aflá in bibliotec'a din Blasiu; nu a potutu inse

afflá unu medilocu de a intrá in relationi cu Berlinulu, ca se capete si de ací notitiile necessárie la acellu-asi scopu.

4. Annalile sessionei annului 1871, intr'unu senguru volumu: coci, de sí in mentionat'a sessione s'a luatu decisionea, ca discursurile de receptione cu respunsurile loru, cumu si dissertationile ce aru presentá membrii actuali ai societatei si alti barbati de littere si de scientie, se se typaresca in altu volumu despartitu de cellu ce are se coprenda numai processele verbali alle sedentieloru unei sessione; totusi delegationea nu a credutu co in una a dou'a parte a annaliloru pre annulu incetatu ar poté bene figurá unu senguru cuventu de receptione cu respunsulu seu. Prin essact'a implinire a oblegationei prescrista in regulamentulu votatu in sessionea trecuta, membrii actuali voru da, nu ne indoimu, materi'a ceruta pentru realisarea cestei de a dou'a parte a annaliloru. Peno acumu inse de la neminea nu s'a primitu scire despre vreuna asseminea lucrare, carei-a dupo prescriptionile regulamentului, ca se se pota typarí, ar cautá se se dee lectura in senulu societatei sau a uneia d'in sectionile selle. Se pote ca membrii, cari nu au fostu presentí la sedentiele sessionei trecute, se fia afflatu tardú despre desposetionile mentionatului regulamentu: coci societatea pentru neci unulu d'in regulamentele selle nu a despusu, ca delegatiunea sea se communique in parte si formale fiacarui membru testulu unui regulamentu d'in nou votatu; déco societatea crede, co asseminea formalitate n'ar fi de prisosu, n'are de câtu se iea una decisione in acestu intellessu. Se pote inco si mai multu, ca invetiati si litteratii romani, cari nu su inco membri ai societatei academice, déro cari aru fi apti si despusi a comunicá societatei tractate ca acellea, ce ar fi se formédie a dou'a parte a annaliloru unui annu, se nu aiba neci ana conoscentia de desposetionile regulamentelor, prin cari colonnele annaliloru se deschidu pentru veri-ce lucrare seriosa a veri-carui invetiatu si litteratu românú. Pentru acesta-a delegatiunea crede co ar fi bene, déco se involiesce si societatea, se se cullega tote desposetionile attengutorie de acestu punctu si se li se dee cea mai intensa publicitate prin tote organele celle mai respandite in terrele române. — Membriloru actuali d'in nou numiti delegatiunea a facutu, la tempu si formale, conoscutu, co usulu societatei cere ca fiacare d'in ei se pronuntie unu discursu de receptione, rogandu-i totu deuna data ca de tempuriu se communique si delegatiunei lucrurile loru, spre a se poté luá mesure pentru respunsurile cu cari au sé se intempene asseminea discursuri; déro si la acesta invitare formale nu s'a primitu respunsu de câtu de la Dlu A. Fetu, care in Iuniu trecutu a annuntiatu, co si-a preparatu cuventulu de receptione, ce vre se pronuntie in acesta sessione; nu a inaintatu inse delegatiunei si testulu discursului insusi, si de acea-a nu s'a potutu luá peno acumu neci una mesura pen-

tru respunsu la acestu discursu. De la prea santi'a sea episcopulu Dunarei de diosu, Melchisedecu, delegationea cu mare parere de reu, care va fi semtita, nu ne indoimu, de tota societatea, a primitu cererea de a fi descarcatu de sarcin'a de membru actuale, ce, pentru motive de sanitate, nu ar mai poté portá, promittendu inse co pre alte câi va fi totudeun'a paratu a da totu concursulu seu societatei academice; despre acesta benevoitoria desposetione cotra societate, prea santi'a sea ne a datu, in cursulu acestui annu, probe cu fapt'a, procurandu unu numeru de abonati la Dictionariu si facundu bibliótecei societatei daru de doue essemplarie d'in interessantea si pretios'a sea scriere assupr'a Lipovenismului. Delegationea asiá déro crede a fi fidele interprete allu sentimentelui unanimu allu societatei, propunendu a se invitá eminentele prelatu, episcopulu Dunarei de diosu, se accepte sarcin'a de membru onorariu si correspondente allu societatei academice romane.

5. D'in lucrarea lessicografica s'au publicatu treidieci si cinci de colle in septe fascicule de câte cinci colle, si a nume doue fascicule de glossariu si cinci de dictionariu, atâtea prin urmare câte se pôteau typarí cu allocationea preveduta in budgetu pentru acesta lucrare: coci de si allocationea bugetaria prevede typarirea a 40 de colle in cursulu annului, inse d'in acea-asi summa delegatiunea a cautatu se respunda anticipatu una parte d'in remuneratiune acelloru D-ni colaboratori, alle caroru lucrari nu s'au typaritu si nu se poteau typarí in cursulu acestui annu, déro cari, in virtutea conclusului luatu in sessionea trecuta, aveau dreptulu a reclamá anticipatu una parte de remuneratiune ce li se cuvene pentru lucrarea loru. Asiá déro, pentru ce nu s'a inceputu, cumu se decisese, typarirea dictionariului d'in doue locuri, se esplica prin acesta singura impregiurare a lipsei de fondu allocatu, fora se mai adaugemu, co applecarea unei asseminea mesure, chiaru candu amu despune de fonduri, ar intempiná in practica difficultati apprope invincibili. Appellulu de abonamentu la dictionariu a avutu resultatu destullu de satisfactoriu: listele inapoiate peno acumu, cari facu mai numai a treia parte d'in celle impartite, dau unu numeru de mai bene de cinci sute de abonati, si prin urmare una summa rotunda de 10,000 de lei de incassatu in cursulu annului incetatu ca diumetate de pretiu allu acestoru abonamente, si una summa totu atátu de mare de incassatu in cursulu annului urmatoriu ca alta diumetate a pretiului acelloru si abonamente, asiá in câtu in budgetulu annului urmatoriu, la art. venitureloru d'in vendiarea numai a dictionariului, se va poté inscrie summ'a de lei 20,000. In compturele annului incetatu summ'a de bani prensi si incassati d'in vendiarea dictionariului figuredia mai mica, adeco in cifr'a de lei 8600, totusi cu multu superiore cellei de lei 1500, ce se prevedea prin budgetulu annului incetatu co au se se incassadie d'in vendiarea cartiloru, pre candu banii prensi d'in ven-

diarea altoru carti typarite de societate abia se urca la modest'a summa de lei 275. Déco incassarile facute d'in abonamente la dictionariu in cursulu annului incetatu nu se suie, cumu s'ar asteptá cineva dupo numerulu abonatorulu, cellu pucinu la cifr'a de lei 10,000, caus'a este co pre de una parte unu numeru de abonamente au fostu peno acumu numai annuntiate, fora se se fia tramessu si pretiulu abonamentului, éro pre de alt'a co la unele abonamente s'a scadiutu pretiulu numai la diumetate: in acestu d'in urma casu s'au afflatu delegationea cu cererea baronului Ursu, présedente allu comitetului unei circumscriptione de scole primarie in cerculu Fagarasiului, care a reclamatu in favorea acelloru scole abonamente cu unu pretiu mai scadutu; delegationea a creditu co in favorea scoleloru primarie se cadea se accepte acesta cerere, si nu se indouesce co societatea se va uní cu delegationea asupr'a acestui puntu: cereri de asseminea natura s'au mai facutu, si satisfacerea loru spendura si de la votulu societatei. — De cestionea dictionariului se tine si cererea ce a facutu D-nu Ispirescu de a se typarí cu spesele societatei unu micu dictionariu de terminii speciali in artea tipografica.

6. Nu s'a potutu inse typarí diplom'a asupr'a careia s'a luatu unu conclusu in sessione trecuta, pentru co summ'a ceruta pentru modelulu presentatu delegationei de cotra commissiunea insarcinata cu acesta lucrare, erá asiá de mare, incátu nu se potea accoperí din paragrafulu speseloru extraordinarie; apoi de alte paragrafe nu se potea despune.

Cu tote acestea, delegationea nu a lipsitu de a comunicá, prin anume adrese, fia-carui'a d'in cei 28 de membri allessi in sessione trecuta, numirea sea de membru onorariu sau corespondente. De la cei mai multi membri onorari, mai allessu straini, s'au primitu respunsuri affirmative si plene de multiamiri cotra societate. Asiá d'in strainii numiti membri onorari ai societatei au respunsu Domnii: 1. Charles de Linas, 2. cav. G. Biondelli, 3. cav. B. Capellini, 4. A. Ubinini, 5. E. Egger, 6. com. F. de Lasteyrie, 7. Lord Stanley, 8. Ern. Desjardins, S. com. A. Uwarow; n'au respunsu Domnii: 1. Fr. Bock, 2. Philàrète Châles, 3. baron Ad. d' Avril, 4. W. Fröhner, 5. Adrien de Longperrier, precumu neci Domnii F. Monlau si I. I. Steenstrup, numiti membri onorari inco d'in sessione annului 1870, candu li s'a si notificatu, déro neci atunci nu au respunsu, si credendu-se co pote nu au intellessu testulu romanescu allu adresei, li s'a facutu si a dou'á notificatiune si cu testu francesu.

Dintre romanii numiti membri onorari, au respunsu cu multiamiri pentru societate Domnii: 1. C. Cretiulescu, 2. P. Vasiciu; n'au respunsu inse Domnii: 1. Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Siaguna, 2. P. Campianu, 3. G. Polizu; éro Domnii: 1. P. Campianu, 2. P. Cuciureanu, 3. G. Ioanide au respunsu declinandu onorea ce li s'a facutu de societate. In

fine d'in Romanii numiti membri corespondenti, au respunsu affirmativu si cu multiamiri Domnii: 1. P. Vasiciu, 2. Gabr. Popu, 3. I. Moldovanu; n'au respunsu Domnii: I. Ioannescu, Gr. Stefanescu, C. F. Robescu, Dr. M. G. Obedenariu.

In respectulu membriloru onorari cari nu au datu neci unu respunsu, nu e nemica de dissu: Societatea prin asseminea allegeri solve unu tributu de respectu cuvenitu mariloru illustrationi litterarie si scientifiche, si acesta-a fora neci una restrictione sau conditione, remanendu la delicateti'a numitului a respunde sau nu, cu multiamiri la votulu societatei; nu se pote inse dice totu atátu si despre membrii corespondenti: pentru acestia, dupo parere delegationei, cei ce i propunu la allegerea Societatei, ar cautá mai antaniu se se assecuré de acceptarea celoru propusi.

Veri-cumu inse, e necessariu unu regulamentu care se preveda ce lucrari si in ce conditioni se se cera de la membrii corespondenti: numai asiá s'ar poté demonstrá necessitate de a inmultí assemini membri la fia-care sessione a Societatei.

III. Starea materiale si finantiaria a Societatei se va vedé mai lamuritu d'in tabellele detaliate allaturate pre longa acestu reportu, si a nume: liste de cartile cumperate si donate in cursulu annului incetatu, si tabelle de compturi, marginindu-ne ací a observá inco urmatoriele:

1. Ministeriulu culteloru si instructionei a destinatu pentru usulu societatei doue camere in planulu de diosu allu Universitatei.

2. Pentru mairirea sau cellu pucinu restabilirea subventionei d'in partea guvernului nu s'a potutu face nemica, ei si pentru annulu 1873 s'a trecutu si votatu modest'a summa de lei 10,000.

3. Onorabilele Domnu commembru, P. Poenariu, a donatu societatei diurn'a sa de membru allu delegationei in summa de lei 235 pentru mobiliariulu bibliotecei.

4. Parentele Protosyngelu Melchisedecu Radeanu, prentu la seminariulu Socola, a facutu cunoscutu delegationei co vré a doná societatei petru sute de galbeni No. 400, cu restrictione inse de a se bucurá, pre câtu va mai traí, de folosele acestei summe, cerendu totu-de-unadata, ce conditioni utili i s'aru potea offerí de societate. Delegationea a respunsu co nu i s'ar poté offerí alte folose de câtu celle ce trage si dens'a d'in alte fonduri alle selle, si co aceste procente i se potu responde regulatu in doue semestre, sub reserva inse de aprobarea societatei. Parentele Protosyngelu a declarat, co se multiamesce si cu aceste conditioni.

5. Intre donationile, cu cari s'a inavutitu bibliotece'a societatei figuredia, cumu se vede d'in listele allaturate, si doue lade cu documente, donate de Domnu A. I. Ghica, documente cari, d'in lipsa de tempu materiale, nu s'au potutu inco cercetá, regulá si classificá.

6. Presedentele societatei pentru studiul limbilor romane de la Montpellier a cerut ca societatea noastra se tramita acelei societate câte un exemplar d'in typariturele selle, promittendu co societatea de Montpellier nu numai va analisá si annuntiá, in revist'a sea, typariturele nostre, ci inco va tramitte si ea societatei nostre esemplarie d'in tote typariturele selle.

7. D'in celle espuse si mai vertosu d'in computurele allaturate se va vedé, co essercitiulu annului incetatu pcesenta unu escendente destullu de insemnatu, si co acestu escendente se va marí mai multu prin incassarea d'in vendiarea cartiloru, mai vertosu si in speciale d'in vendiarea dictionariului; cu tóte aceste, atátu acestu escendente, câtu si celle alte fontane de veniture, fiendu destinate la urmarirea si realizarea de scopuri speciali, resulta, co medilocele materiali, de cari despune societatea, nu se potu aplicá decátu la esplorarea unei parti a campului deschisu lucrariloru selle, pre candu alte parti forte importanti alle acellui-asi campu cauta se remâna, cu mare dauna, in completa nelucrare: nu vomu dice nemicu despre lips'a de mediloce pecuniarie necesarie la lucrarile sectioniloru istorica si scientifica; déro chiaru spesele, ce necassita manipularea adunarei societatei in sessione generale, nu se mai potu accoperí cu subventionea, d'in care se accoperirea peno acumu. Toti membrii connoscu dejá, co acesta strimtorare a fostu principalele motivu, care a indemnatu pre delegatione a cere cu insistentia, ca toti membrii se propere a vení se iea parte la sedentiele sessionei presente.

Presedente: A. T. Laurianu.

P. Poianariu.

V. A. Urechia.

Secretariu generale: J. C. Massimu.

Colectiune de diplome

d'in diplomatiulu comitelui Iosifu Kemény, care privescu mai alesu pe români (valachi).

(Urmare.)

Joannis Pontificis Indulgentionales
pro Andrea Kapy ejusque consorte Anna.

1410. App. D. Tr. T. IV.

Epistola a famosului contrapapa Ioanu XXIII. adressata dela Bologna unui aristocratu anume Andreiu de Kapy si sociei sale anume Ana, carii cerusera dela pap'a, cá se auctorisédie pe preotulu spiritualu (duhochnicu) alu loru, se le erte pecatele in numele papei, carele dá acelui popa privilegiulu ce rutu, inse cu conditiune cá se se folosésca de elu numai unadata, in ór'a mórtei. Acelasiu papa mai pune si alte conditiuni prea bune, care dela unu omu corruptu cumu era densulu, abia se potea astepta.*)

*) Vedi despre pap'a Ioanu XXIII cele impartasite si de noi in viéti'a lui Sigismundu.

Joannes XXIII. Episcopus servus servorum Dei. Dilecto filio Andreae de Kapy Domicellae pariter et dilectae in Christo filiae Annae ejus uxori. Salutem et Apostolicam Benedictionem. Provenit ex vestrae devotionis affectu, quo nos, et Romanam Ecclesiam reveremini, ut petitiones vestras, illas presertim, quae animarum vestrarum salutem concernunt, et respiciunt, ad exauditionis gratiam admittamus, ut confessor vester, quem quilibet vestrum duxerit eligendum, omnium petitionum vestrarum, de quibus corde contriti, et ore confessi fueritis, semel tantum in mortis articulo plenam remissionem nobis in sinceritate, fidei unitate, ac sanctae Romanae Ecclesiae obedientia, ac devotione vestra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice mutatorum persistentibus, autoritate apostolica concedere valeat, devotioni vestrae tenore praesentium indulgemus, sic tamen, quod idem confessor de his, de quibus alteri fuerit satisfactio impendenda, ex tunc vobis per vos, si supervixeritis, vel quod haeredes vestros, si tunc transieritis, faciendam injungat, quam vos, vel illi facere teneamini, ut praefertur. Et ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam reddamini procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si ex confidentia remissionis hujus forte aliquid commiseritis, quoad illa praedicta remissio vobis nullatenus suffragetur. Nulli vero omnino hominum liceat hanc paginam nostrae concessionis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis vero haec attentare praesumserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit invusurum. — Datum Bononiae III. Kalendas Septembris Pontificatus nostri anno primo.

Copia in Coll. Ms. Com. Szekelyiana Bibl. Col.

Ref. Claudiop. T. IV. p. 307.

Fragment. Solum har. literar. edidit Wagner in Dipl. Sáros. p. 362.

Fragment. et exinde Katona T. XII. p. 5.

1410—1419. App. D. Tr. T. IV.

Documentu despre una alta dieta in Transilvania si despre inolare la óste. Stefanu episcopu alu Transilvaniei, Nicolae Ciacu, vaivodu si Michailu filiu alu lui Solomonu dela Nadasdeia,*) comite alu Secuiloru, scriu câtra Sasi, cá in urmarea provocarei venite dela regele si acumu imperatulu Sigismundu, nobilii tieriei au tienutu dieta la Turd'a, in care au decisu, cá d'intre nobilii (boierii) privilegiati se merga la óste a trei'a parte a barbatiloru, éra d'intre locuitorii tierani (Rusticii) se merga a diecea parte; asia se cere, cá si d'intre sasi se merga a diecea parte.**)

Providi viri et circumspecti amici nobis sincere dilecti. — Noveritis, nos una cum presentibus partis

*) Cu acestu nume sunt duoe comune in comitat. Solnocu de midiolocu; mai e unu Nadasd in comit. Huned. si Nadasdei'a totu acolo.

**) Documente de coprinsulu acestora se le tienemu benamente, pentrucá s'a facutu la unii idea ficsa de a totu spune mereu la lume, cá numai nobilii aru fi aparatu tier'a. Déca esia d'in 10 tierani unulu, acésta semnificá scularrea glóteloru. Red. Trans.

Transylvane regni Nobilibus pro habendo cum eisdem tractatu in negotiis, seu factis per serenissimum principem Dnum. Nrum, Dnum Sigismundum Dei gratia Romanorum*) hungarie etc. invictissimum Regem, ac semper Augustum nobis intimatis, vobisque limpide specificatis, in Civitatem Tordensem advenisse, ibidem etiam literas ipsius regie Mattis ipsis loquentes eisdem ostendisse, qui omnes voce unanimi visis dictis literis, se ad quevis servitia dicti Dni. Nri. Regis promptos exhibuerunt, et solertes, disponentes coram nobis, et ordinantes terciam partem Nobilium, decimam vero rusticorum e medio ipsorum ad dicta servicia pretaxata Dni. Nri. Regis, quocunque per nos vocarentur, more exercituantium deputare. Unde vestras rogamus amicitias per presentes, quatenus, quemadmodum dicti nobiles, ut praemissum est, decimam partem rusticorum ipsorum famulorum deputavere, conformiter et vos decimam partem omnium Vestrorum ad . . . dicti dni nostri Regis servitia prelibata de vestrum medio famulorum selectis . . . scripta in Torda predicta feria secunda proxima post dominicam Oculi.

Stephanus dei gracia Eppus ecclesie Transsylvane.**)

Nicolaus Chaak Waywoda Transsylvanus.

Michael filius Salamonis de Nádas Comes Siculorum.

Intitulatio exterior: „Providis viris et circumspectis Universitati Saxonum septem sedium parcium Transsylvanarum amicis nobis sincere dilectis.

1413. 30. Sept. App. D. Tr. T. IV.

Documentu de impaciure intre sasi si romani locutori in scaunulu Cincului si in districtulu Fagarasiului. Sasi d'in Valeamare omorisera pe siese femei de a le romaniloru. Sasi se iau frumosielu pe langa romani si'i impaca cu óresicare sumusióre de bani, pe care le iau pentru sangele femeiloru omorite, inse neci pe aceia nu d'intru una data, ci in termini; preste acésta romanii se mai obliga cá se apere pe sasi in contra vindictei ori-caroru altoru romanu d'in generatiune in generatiune cu munc'a si cu spesele loru (propriis fatigiis, expensis et laboribus, cum suis heredibus et posteris defendere tenentur). Tóta acésta causa de impaciure fusese petractata la tribunalulu sasescu d'in Cinculu-mare, unde au mersu si romanii cáti era d'in districtulu Fagarasiului, carele pe atunci (si mai tardu) avea câteva comune si d'incolo de riulu Oltu.***)

*) Sigismundus in Romanor. Regem electus fuit an. 1410. Ergo cum in his literis Sigismundus Rex Romanor. dicatur, literae hae ante 1410 emanari nequibant.

**) Stephanus fuit Eppus Transsylvaniae ab anno 1402, usque 1419 ergo literae hae post. a. 1419, emanari nequibant. Authographum in Arch. nat. Saxon. sub Nr. 78.

Edidit Schuller in „Umriss der Geschichte Siebenbürgens I. Urkundenbuch p. 18—19.

**) Intre numele romaniloru câte obvenu in acestu documentu unele nu sunt cunoscute de locu. Ne potendu avé la mana originalulu, care se afla in Buda, si neci copi'a cea autentica ce se tiene in archivulu fiscale alu Transilvaniei, nu potemu cunósce déca si pâna in câtu numele Slade, Schäu, Rotber, Teytte, sunt cine scie cumu deformate in gur'a si sub peu'a sasului scrietoriu, séu cá sunt reu descifrate dupa originalu, pentrucá si d'in

In nomine Domini Amen. Universa negotia que in statu solido stare desiderantur (sic). Ne igitur eorum memoria cum temporis processu pereat, et evanescat, discretorum virorum prudentia solet ea per literas eternare. Hinc est quod nos Iudices, scilicet Comes. Janusch Niger¹⁾ regii iudicii iudex sedis Schenk, alterque Comes Janus de Valle Marie²⁾, prelibate sedis iudex, ceterique iurati Consules, ac Seniores, universique sedis ejusdem iudices Terre Fugrasch, scilicet: Slade, et Cosda, Petrusque dictus Schan, universi quoque iurati Consules, ac prefate Terre Seniores insinuando memorie notificamus, tam presentibus, quam futuris harum notitiam habituris, quod in nostri venientes praesentiam nonnulli de Communitate Ville Vallis Marie vocate, ex parte dicte communitatis parte ab una, parte vero ab altera Walachi quidam Scilicet Dobra et Mane filius Stanislaven, cum Walacho quodam, qui Bratten dicebatur de Villa Stanesdorff³⁾ dicta, et Slade cum filio suo Rotber de villa Oelendorf⁴⁾, cum genero suo Taytte de Villa altera Gassendorf⁵⁾ vocata, coram nobis publice recognoscentes, quomodo prefata communitas pretacte Ville Vallis Marie ipsis Walachis prenotatis, pro quibusdam homicidiis in Sex personis faemineis de Walachorum genere, per quosdam diabolica instigente suggestionem de prefata communitate Ville Vallis Marie in priorum territorio perpetratis amicabilem exhibuissent compositionem, et reconciliationem pro quadam certa summa pecuniali, quam quidem summulam prefata communitas in certis terminis ab ipsis Walachis assumptis plene, et integraliter pretactis Walachis, uti predicti fatebantur Walachi, premissam communitatem, una cum ipsa mulierum interfectoibus per presentes de ipsa pecuniali solutione reddunt liberos pariter et absolutos, promittentes etiam, ut premisse communitati causa predictarum interfectarum nullum alicujus obstaculi, seu perturbationis nocumentum per se, ac

celelalte sunt unele schimosite, de ess. in locu de Costa ori Costanu, se vede scriu Cosda si Bratten in locu de Bratu; asia si adjectivulu mare, sasulu ilu scrise cumu ilu si pronunciasse totu elu, adeca Marie. Intre martorii cáti au fostu de facia nu este neci unu romanu, déca cumuva n'au fostu romanu cei duoi d'in oppidulu „Fugrasch.“ In totu casulu, asemenea documente inca sunt pline de invetiatura. Alti carii scia latinesce le scriá; d'intre romanu nu scia mai nimeni latinesce, pentrucá ei pusi la cale de greci si de slavi, commissesera nebuni'a piramidale de a estermine limb'a latina d'in miuloculu loru; de apoi urmá, cá romanii acceptá orbesce totu ce se scriá pentru séu in contra loru in limb'a latina, Asia apoi a fostu usioru cá se fia despoliatu d'in tóte partile si se fia adusi la marginea perirei. Unde se mai póte de ess. conventiune mai orba si mai umilitória, decátu este si acésta dela Cincu-mare. Red. Trans.

¹⁾ Joannes Fekete seu Schwarz. ²⁾ Morgonda. ³⁾ olim in terra Fogaras. ⁴⁾ — etc. ⁵⁾ olim in Terra Fogaras.

Originale in Archivo Camerae R. Budensis.

Copia authentica anni 1839 in Arch. Fisci Trans.

Edit. in „Archiv des Vereins für siebenb. Landeskunde.“

I. B. 4. Heft 1845 p. 92.

Edit. Extractum Fejér C. D. T. XI. p. 485.

suos heredes, vel posteros pro nunc, et deinceps debeat penitus inferri, insuper pretactam communitatem, contra quoslibet hujus rei contradictores, prout coram nobis manifeste assumerunt, propriis fatigiis, expensis et laboribus, cum suis heredibus et posteris efendere tenentur. Ad omnium igitur prescriptorum testimonium, majoremque ad evidentiam, ac ad certitudinem ineffabilem presentes nostras dicte communitati concessimus literas privilegiales, sigillis utriusque tam sedis Schenk, quam terre Fugrasch in filis albis impensis firmissime roboratas. Acta sunt hec in presentia honorabilium, ac discretorum virorum Judicum superius expressatorum, Johannisque Gerlach, Nicolai Helwich, Johannisque Rod de Schenk majori; Nicolaique Sartoris et Petri dicti Cleiman de Oppido Fugrasch ac plurium fide dignorum virorum. Datum vero in Schenk majori sub anno incarnationis Domini Millesimo quatuor centesimo tredecimo, tricesimo die mensis Sept. Indictione sexta.

L. S.
pendentis.

L. S.
pendentis.

(Va urma.)

† Dumitru Bolintinenu.

Gilbertu alu Romaniei, cu care semená atátu de multu prin vietuire si prin mórte, poetulu iubitu alu romaniloru, scriitoriulu neobositu, cugetatoriulu si patriotulu Dum. Bolintinenu, dise adio scumpei sale Romanii, pe care o iubi si-o planse cu atáta duosia, ei dise adio in diminétia dilei de 20. Aug. st. v. dumineca la 7 $\frac{1}{2}$ óre.

Dupa lunga vietia de cugetare si de lucru, care ne dete atatea scrieri, atatea canturi maretie, atatea suspine melodióse, Bolintinenu cadíu de odata intr'o trista stare de vegetatiune, care durá aprópe doui ani de dile.

Spitalulu ospitiului dela Pantelimonu avea se védia espi-
randu, pe patulu seu de caritate, unulu d'in gloriele nóstre nationale, care facú cunoscutu in occidente limb'a si individualitatea Romaniei.

Dum. Bolintinenu e nascutu la 1824 in comun'a Bolintinudin-vale, distantia de vre doue óre de Bucuresci, d'intr'o familia de proprietari, asia numiti p'atunci boieri de rangu mai micu.

Mai antaiu isi incepu studiele in colegiulu nationale dela Santu-Sava, pétra de temelia a scóleloru romane, si si-le continuá pana pe la an. 1847 la Paris, unde fusese tramisu cu spesele dlui Stefanu Golescu si altii.

Revolutiunea regeneratória d'in anulu urmatoriulu chiamoá in Bucuresci, si aci redactá mai multu tempu diariulu „Poporulu suveranu.“

Dupa incetarea miscarii, fiendu trecutú in list'a proscrisiloru, carii urdisera séu aderasera la realisarea revolutiunii, se duse mai antaiu in Transilvani'a si de aci la Paris, unde si incepu studiele intrerupte cátuva tempu si scrise brosiur'a Les principautés roumaines. Dupa trei ani de dile porní la Constantinopole, cá-ci, agitatiunea politica si reformatóre d'iu 1848 ne fiendu ostile Portii, cea mai mare parte d'entre emigrati gasian in Turci'a o primire nu tocmai nefavorabile.

Bolintinenu stete pana la 1859 in Turci'a, cá-ci de-si principele Grigorie Ghica alu Moldovei ei oferi in 1855 o cathedra de literatura nationale in Iasi, inse Pórt'a 'i refusá intrarea in tíera. Atunci intreprinse diferite caletorii prin Turci'a, Asia-mica, Ierusalimu, Siri'a, Palestin'a, Egiptu, Insulele archipelagice, Macedoni'a, Tesali'a si Epiru, caletorii pe care le descrie in 1867.

Bolintinenu incepu se dea la lumina poesiele sale inca de pe la 1843. Michnea si Baba, O féta tenera pe patulu mortii Basme si legende nationale facura inca de tempuriu renumele viitoriului mare poetu.

In tempulu siederei sale in capital'a Turciei, scrise admirabilele poesii intitulate Florile Bosforului, mai antaiu tiparite subt titlulu de Cantece si Plangeri, apoi subt titlulu de Poesii, si in cele d'iu urma subt numele primitivu in colectiunea poesieloru sale, publicate in doue tomuri.

Scrierile lui Bolintinenu suntu numeróse. Éta o lista, incompleta póte, d'in cele pe care ni le aducemu aminte:

Poesii, tiparite de societatea literaria in 1847. — Cantece si plangeri. — Cantarea Romaniei. — Melodii romane. — Poesii vechi si noi. — Poesii complete. — Bataliele romaniloru. — Nemesis. — Caletorii in Palestin'a si Egiptu. — Caletorii pe Dunare si in Bulgari'a. — Caletorii in Macedoni'a. — Caletorii in Asi'a-mica. — Manuelu, Elen'a si doritorii nebuni, romanuri. — Viéti'a lui Michaiu vitézulu. — Viéti'a lui Stefanu celu mare. — Viéti'a lui Vladu Tiepesiu. — Viéti'a lui Mateiu Basarabu. — Brises d'orient, poesii in limb'a francece. — Poem'a Conradu. — Michaiu vitézulu, condamnatu la mórte, drama. — Stefanu celu Berbantu, drama. — Lapusenu si Dupa batali'a dela Calugareni, doue drame. — Stefanu Gheorghe, drama istorica. — Traianida, epepeia nationale. — Resbelulu lui Traianu in Daci'a si colonisaraa Daciei cu romani, cea mai mare, cea mai gloriósa epoca a nascerii natiunii romane. — Marirea si mórtea lui Michaiu. — Brancovenii si Cantacuzinii. — Michnea care-si taie boierii. — Despotu Vodu Ereticulu. — Postelniculu Constantinu Cantacuzino. — Sorinu d'in tempulu lui Mircea, drame. — Cleopatr'a, regin'a Egiptului, etc. etc.

Afara de acestea mai scrise in 1868 si 1870: Campulu si salonulu, Menadele, Plangerile Romaniei, Viéti'a lui Traianu imperatulu, Nepasarea de patria, de lege si de religiune, etc. etc.

Apoi diferitele articule in Romani'a literaria, in Trompet'a Carpatiloru si in Romanulu.

Poetu in tóta poterea cuventului, cantarile lui Bolintinenu e sincerulu ehou alu simtiementelorú pure si desinteresate, alu simtiementelorú inalte, nobile, generóse. Aci intalnesci rapitóra tristetia a lui Lamartines, aci armoniosulu suspinu alu lui Gilbert, aci in fine gratiosulu surísu alu depingerii naturii vii alu lui Chenier.

Elu scia se imite sgomotulu armieloru, turbarea vijeliei, vijitulu uraganeloru: cu ce maiestria si cu ce cadintia nu re-produce, in poesii Michnea si Bab'a, fug'a desperata a calului, ceea ce 'i atrase atatea laude d'in partea literatiloru si criticiloru francesi.

In Balade si basme elu scíu pastrá caracterulu nationale, cu acea suavitate a vechimii credintieloru, cu acelu respectu alu barbatesciloru datine si inclinatiuni ale romaniloru.

In mai tóte dramele sale istorice, pasiunea predominante e dorulu de tíera: mandru de gloriosu'i trecutú, tristu pentru nefericirile'i actuale, Bolintinenu la totu pasulu nu uita a vorbi de Romani'a si érase de Romani'a, a carei iubire la densulu nu mai érá unu simtiementu, ci o pasiune, unu deliru.

Neobositu pana in cele d'in urma momente, Bolintinenu scrise in Romanulu pana la 5. Aprile 1870. Articulele sale intitulate: „Biseric'a romana si Patriarchatulu.“ „Cugetari asupra starii actuale.“ „Principiurile constitutionale“ etc., fura ultimele lacrimi ce versá pentru Romani'a, desperatu de presente si ingrijatu pentru viitoriulu ei.

Dela 1870 inainte, Bolintinenu cadíu pe patulu suferintieloru.

Cá ministru si cá functionariu, in diferitele posturi inalte ce ocupá sciuse se fia onestu si conscientiosu; prin urmare agoni'a sea va fi uitata de toti, afara de saracia.

In zadarú se redicá o voce in sinulu camerei, care propuse se i-se voteze unu micu ajutoriu spre a i-se indulci ultimele'i dile de nenorociri.

Cu cea mai profunda durere asistaramu la acea siedintia

in care propunerea facuta se tramise la sectiuni, si la sectiuni remase si pana astadi, pe candu, nu dupa multu tempu, pensiuu si recompense se votara rudeloru ministriloru si altiloru favoriti ai dilei.

Transportatu la ospitiulu dela Pantelimonu, Bolintineu — gratia ingrigirii medicale ce i-se dete si pentru care multiamimu dloru doct. Velénu, N. Georgescu si intendentelui ospitiului dn. Gabrielu — pareá ca incepe se se faca mai bine. Candu unulu d'ntre fratii Golesci, dn. Al. C. Golescu, se duse se 'lu védia, respectabilele nenorocitu, c'o voce tremuranda si abia intielésa, ei dise aceste cuvinte: „Suntu incungiuratu de tineri. Póte ca tinerimea, viitoriulu tieriei, va face mai multu decâtu noi, care n'amu facutu nimicu.“

O dorintia binecuvéntata, realizate-vei tu in curendu?

L'amu vedíutu, acumu cátuva tempu, siubredu, infirmu si aprópe paralisatu: fruntea'i cea vasta pareá cá totu mai conserva stralucirea ratiunii, pe candu, vai! ea nu mai esista de locu. In camera'i curata si la buna positiune, vedíuramu la capulu seu portretele amiciloru lui, C. Negri si V. Alecsandri; acestu spectaclu ne causá emotiune si ne impuse sufletului durerósa întrebare: unde suntu aceia cari voru inlocuí cu demnitate pe betrani?

Astadi nu mai esista.

Sufletulu seu, care a simtitu si a iubitú cu atáta ardóre, care de atátea ori s'a inaltiatu acolo de unde sorbiea forti'a imaginatiunii si suavitatea poesiei, repetá póte, in ultimelei momente, repetá Romániei aceste memorabile cuvinte:

Tiéra dulce si frumósa,

Tu, ce-ai fostu gloria mea,

Eu me ducú; fii sanetósa!

Astadi, luni, 21. Augustu, corpulu seu va fi pusú in momentu acolo, unde s'a nascutu, in comun'a Bolintinu-d'in-vale.

O viétia de-aprópe o diumetate de seculu, o viétia plina de sacrificie, de suferintie, si mai cu séma de activitate in domeniulu literaturii, asicura nemurirea numelui seu, cá-ci geniulu si talentu'i erau o fala pentru Románi'a, si acela care le posedá, deveníndu o individualitate sacra, va remánehé neuitatu atátu de ánimel pe care le-a incantatu, le-a emotionatu, le-a rapítu, cátu si de acelea ale generatiuniloru viitórie, pe care le va incanta, le va emotiona, le va rapí.

Cá-ci va veni o di, in care Románi'a 'si va aduce aminte de ómenii sei destinsi, de poetii sei cei mari, de talentele sale uitate.

G. Dem. T.

(Dupa Romanulu d'in 21. Aug. v. 1872.)

Raportulu secret. II. despre activitatea comitet. asociat. pre anulu 187 $\frac{1}{2}$.

Prea onorata adunare generale!

Comitetulu asoc. trans. in decursulu anului, ce espiréza degiá, a tienutu cu totulu 15 siedintie, d'in care 10 ordinare si 5 estraordinare.

Acestu comitetu si-a tienutu de datoria principale mai inainte de tóte a se ocupá, pre langa alte afaceri curente, cu punerea in lucrare a conclusiuniloru luate in adunarea gen. d'in anuln trecutú. D'intr'acele vine a se mentiuná aci conclusiunea de sub punctulu prot. ad. gen. XVII. relativa la stipendiale si ajutoriale asociat. preliminate pre an. scol. 187 $\frac{1}{2}$. Atátu stipendiale cátu si ajutoriale asoc. se conferira pre cale concursuale, observanduse si cu asta oca-siune principiulu, cá aceli teneri, carii in anulu precedente se bucurara de vreunu stipendiu d'in partea asoc., se se lase si pre an. scol. 187 $\frac{1}{2}$ in usuarea avutelor stipendia, déca, satisfacundu conditiuniloru

recerute, le-au meritatu prin progresulu in studia si prin portarea morale. Astfelú conformu amentitului principiu, se lasara pre an. scol. 187 $\frac{1}{2}$ in usuarea avutelor stipendia, urmatorii teneri: Mich. Vasiliu, ascultatoriu de tehnica la Vien'a cu stipendiu de 400 fr. si Nicolae Trandaburu, studente de IV. clase reale in Brasiovu cu stipendiu de 50 fr. Celeafalte stipendia se conferira pre cele concursuale in modulu urmatoriu: 1) doue stipendia de câte 150 fr. destínate pentru 2 juristi se conferira teneriloru: Elia Dánila si Aronu Hamsea, ambii juristi in alu III-lea anu la academi'a reg. d'in Sibíiu, inse aceste conformu conclusiunei luate in adunarea gen. dela Fagarasiu se conferira amentitiloru teneri, pre langa deobligatiunea de a prestá afacerile scripturistice in cancelari'a asoc. Unulu d'ntre acesti stipendiatu, capetandu d'in fondatiunea fericitului Gosdu altu stipendiu mai marisioru, a abdisu de stipendiulu datu d'in partea asoc., carele apoi in siedinti'a comitetului d'in 2. Aprilie 1872 s'a conferitu lui Michailu Rusu, juristu in alu II-lea anu la academi'a reg. d'in Sibíiu. 2) doue stipendia de câte 400 fr. destínate pentru doi ascultatori de filosofia, s'an conferitu lui Alecs. Gram'a si Petru Dehelianu. Dér celu de antaiu a trasu stipendiulu numai pre sem. I. an. scol. 187 $\frac{1}{2}$, apoi d'in caus'a intrevenirei unui morbu, reintorcunduse acasa, si astfelú incetandu a-si mai continuá studiale, a abdisu de restulu stipendiului avutu, de obleganduse totu-odata a reintórcé si ratele primite d'in stipendiu, indata ce va intrá in vreunu postu salarisatu. Restulu d'in acestu stipendiu s'a sistatu pre sem. II. 187 $\frac{1}{2}$ in favórea fondului asoc. D'in acestu restu apoi in sied. comit. d'in 2. Iuliu a. c. s'a datu unu ajutoriu de 120 fr. lui Michailu Vasilie, ascultatoriu de tehnica in Vien'a, carele lipsitu de ori-ce altu ajutoriu, ajunse in cea mai mare perple-sitate d'in lips'a midiulóceloru vietiei, nefíndu in stare a solví neci didactrulu recerutu cá un'a conditiune spre a poté fi admisu la depunerea colocieloru prescisa. 3) Unu stipendiu érase de 400 fr. destínatu pentru tehnica, s'a conferitu lui Const. Barbesu, ascultatoriu in an. II-lea la institutulu politechnicu d'in Monachiu (München). 4) Altu stipendiu de 400 fr. destínatu pentru silvicultura, s'a conferitu teneru lui Píntea Iernaveanu, ascultatoriu de silvicultura la Maria Brunn. 5) Trei stipendia de câte 50 fr. destínate pentru gimnasisti, s'au datu: lui Ioanu Turcu stud. in VIII. cl. la gimn. d'in Brasiovu, Auxentie Muresianu, stud. in VIII. cl. la gimn. d'in Naseudu si lui Nic. Neamtíu, stud. in VI. cl. la gimn. reg. d'in Sibíiu. 6) Alte doue stipendia de câte 50 fr. destínate pentru realisti, s'an datu lui Dem. Munteanu, stud. in III. cl. la scól'a reale evang. d'in Sibíiu, si lui Ioana Gog'a, stud. in III. cl. la scól'a reale rom. d'in Brasiovu. 7) Unu stipendiu de 50 fr. destínatu pentru unu elevu dela scól'a comerciale, s'a couferitu lui Radu Balasiu, stud. in III. cl. la scól'a comerc. d'in Brasiovu. 8) Patru ajutoria de câte 50 fr. de-

stinate pentru sodalii de meseria, pregătiti spre a se face maiestrii, s'au conferitu: lui Ioanu Pinte, sodalu de tabacariu in Muresiu-Osiorheiu, lui Ioanu Comsia, sodalu de zidariu in Sibiiu, lui Ioanu Lupu, sodalu de pantofariu in Sibiiu, si lui Ioanu Brehariu, sodalu de caltinnariu in Deesiu. 9) Diece ajutoria de câte 25 fr. destinate pentru invetiaceii de meseria se impartira intre urmatorii concurenti: Ilarionu Stanuletiu, invetiacelu de papucaria in Sibiiu, fratii Alecsiu si Petru Thinthiu, invetiacei de papucaria in Sibiiu (colectiv), Georgiu Trifu si Petru Duca, invetiacei de fauria in Muresiu-Osiorheiu (la olalta 25 fr.) fratii Augustinu si Const. Borza, celu d'intaiu invetiacelu de croitoria in Clusiu, celealaltu invetiacelu de caltunaria in Clusiu (la olalta 25 fr.), Nicolae Pop'a invetiacelu de fauria in Sibiiu, Nic. Armeanu invetiacelu de papucaria in Sibiiu, Teodoru Mog'a invetiacelu de fauria in Orasthia, Nic. Clusiu invetiacelu de meseria in Agnith'a, fratii Demetriu si Ioanu Farcasiu, celu d'intaiu invetiacelu de rotaria, celealalta de fauria ambii in Miercurea (la olalta 25 fr.) si in urma Alecsandru Cosm'a invetiacelu de papucaria in Lapusinu ungrescu. Prin urmare asociat. nostra si in decursulu anului, ce espiréza degiá, a mai sacrificatu pre altariulu scientieloru si alu culturei, cumu si pentru incuragiare la imbracisierea si promovarea meseriiloru, unu factoriu destulu de importante, pentru ameliorarea starei materiale a natiunei — considerabil'a suma de 3150 fr. v. a. (Sied. comitet. d'iu 30. Sept. 1871 §. 128 I—VIII, d'in 15. Dec. 1871 § 182 si 2. Ian. 1872 § 6.)

Cu viia bucuria vine a constatá acestu comitetu, cea ce se va vedé si d'in raportulu dlui cassariu (cumu-cá in decursulu anului, ce espiréza degiá, s'a primitu pre sém'a asoc., cá subventiune d'in partea ministeriului de cultu si instructiune d'in Romania, odata 59 1/2 Napoleoni, alta-data 30 Napoleoni, pentru care ajutoriu comitetulu si-a tienutu de cea mai sacra datoria, a-si esprime cordiala sa recunoscintia si totu-odata a rogá pre acelu ministeriu, cá si mai departe se benevoiesca a veni in ajutoriulu materiale acestui institutu de cultura natiunale. (Sied. comit. d'in 3. Oct. 1871 § 144 si d'in 4. Iuniu 1872 § 74.)

In interesulu incassarei tacselor restante dela mai multi membrii ord., cumu si in interesulu tienerei evidentiei receruta d'in partea cassei, s'a aflu de lipsa a se tipari unu conspectu despre toti membrii ord. ai asoc. inscriși dela urdirea aceleia pana la adun. gen. tienuta in an. trecutu la Fagarasiu, si carii, conformu §-lui 6 p. 2 d'in statute moralmente suntu datori a respunde cuantulu anuale de 5 fr. Acestu conspectu tiparitu in 1500 ecsemplaria in acele despart. ori colecture, de unde s'a retramesu câte 1 ecs. rectificatu, conformu p. 1, 2 si 3 d'in resp. conclusu alu comit. d'in 15. Dec. 1871 s'a impartitu in unu numeru recerutu de ecsemplaria pre la membrii asoc. atatu pre calea directiuniloru desp. cercuali resp., cátu si prin domni colectorii in acele

partii, unde degiá inca nu s'a infientiatu despart. cerc. prevediutu in regulamentulu asoc. d'in 1869 §§ 3, 4, 6 si 13. (Sied. comit. d'in 15. Dec. 1871 § 185).

In interesulu latirei activitatiei asoc. in tóte partile locuite de romani, s'a emis noue provocari cátra colectorii asoc., cátra alti barbati inteligenti spre a luá mesurile de lipsa pentru infientierea si constituirea despartimenteloru cercuali si ale agentureloru comunali, si in acele locuri prevediute in resp. regulamentu, unde inca nu apucasera a le infientiá. Pana acumu asoc. in teritoriulu seu, numera 13 atari despartimente cerc. infientiate si constituite d'in numerulu totalu de 22, lipsescu a se mai infientiá alte 9 despartimente. (Sied. comit. d'in 3. Oct. 1871 § 151, cumu si unu altu ursoriu dela comit. d'ito. 24. Maiu 1872 Nr. 131.)

Comit. asoc. considerandu de o parte interesele de cultura ale limbei romane, de alta parte considerandu dorentiele si postulatele unanime ale natiunei, si-a tienutu de cea mai scumpa datoria a face pasii de lipsa la inalt. minist. reg. ung. de cultu si instructiune, cá la universitatea ce se va deschide cu 1. Oct. a. c. in Clusiu, luanduse in cuvenita considerare interesele de cultura ale romaniloru, se se infientieze catedre paritetice pentru propunerea scientieloru resp. si in limb'a romana. (Sied. comit. d'in 2. Ian. 1872 § 8.) Pana in cátu s'a consideratu d'in partea locuriloru competente acesta dorentia natiunale. credemu a fi cunoscutu d'in actele degiá publicate cu privire la ocuparea catedreloru profesorali dela cestiunata universitate.

Prosperarea si inmultirea fondului destinatu pentru infientierea unei academii romane de drepturi, fiendu un'a d'intre problemele cele mai importante, ce are a resolví acesta asoc. in interesulu esistentiei si prosperarei natiunei, amesuratu recerintieloru progressive ale timpulu si ale impregiariloru, in care traimu, comitetulu asoc. deci petrunsu de marea importantia a cestiunei acesteia, n'a lasatu neei o oca-siune benevenita, fara de a indemná si a incuragiá d'in parte si pre fii natiunei, la imbratisiarea caldurósa a acestei cause, si astfelu speréza, cá fiendu degiá inceputulu odata facutu, nisuintiele, ostenelele si sacrificiale barbatiloru devotati causei amentite, voru produce cu tempu rezultatulu doritu. Altucumu otertele si contribuirile incurse in favórea fondulu academiei, in decursulu anului 187 1/2 se voru vedé detaiatu d'in raportulu dlui cassariu alu asoc.

Asociatiunea, precumu e de comunu cunoscutu, dá la lumina acumu mai de 5 ani un'a fóia a sa propria „Transilvani'a," carea, durere! pana acumu nu se bucura neei materialmente neei moralmente de spriginulu si imbratisiarea dorita si asteptata, cu tóte, cá o asoc. de cultura, cumu e a nostra, in interesulu susu-tienerei prestigiulu seu, facia cu asociatiunile si reuniunile altoru natiuni, anevoia s'ar poté lipsi de o fóia propria, de si aceea costa óresicare sacrificia materiali. Numerulu abonatiloru la

amentita f^oia pre anulu curente, p^ãna acumu abia este de 211 insi, $\acute{e}$ r deficitulu pre an. trecutu 1871, dupa computulu esaminatu si pertractatu in siedinti'a acestui comit. d'in 6. Fauru a. c. § 27 — s'a suitu la sum'a de 524 fr. 76 cr., aici intielegunduse si modesta remuneratiune a redactiunei resp. — Adun. gen. dela Fagarasiu tienuta in 7—8. Aug. a. tr. prin conclusiunea de sub Nr. 20 a aflu de lipsa a face unele modificatiuni la §§ 7 si 8 d'in statutele asoc. Conformu acestoru modificatiuni, au de a se bucura si corporatiunile resp. pers^onele morale, de dreptulu votisarei in adunarele gen. ale asoc., prin c^ãte unu representante alu seu legitimatu. Modificatiunile facute s'au substernutu inca in 10. Oct. Nr. 266, 1871 in. ministeriu reg. de interne spre aprobare, de unde inse p^ãna in presente, dupa repetite staruintie, n'a urmatu neci una resolutiune resp. aprobare. Totu d'in asta cauza a amanatu p^ãna acumu comitetulu a face dispositiune pentru tiparirea statuteloru, acaroru lipsa se simte, fiendu-c^ã doresce c^ã modificatiunile facute se se intretiese la respectivii §§ d'in statutele tiparinde.

Petrecunduse t^ote blanquettele de diplome in decursulu anului acestuia, s'a facutu dispositiune pentru tiparirea de noue blanquette de diplome pentru membrii fundatori ordinari si onorari intru unu formatu si ajustarea mai corespondiet^oria gustului esteticu. Gratia Ecs. sale dlui presiedinte alu asoc., carele binevoⁱ a lu^ã asupra-si ingrigirea de tiparirea acelora, cestiunatele blanquette de diplome se afla degi^ã tiparite in (?) ecsemplaria intr'o forma si ajustare pre deplenu corespondiet^oria gustului. Comitetul se afla prin urmare in positiunea de a pot^é proved^é acumu cu diplome si pre aceli dom^o membrii fundatori si ordinari noui, carii p^ãna acumu, d'in lipsa de blanquette tiparite, nu s'au potutu proved^é cu recerutele diplome. (Sied. comit. d'in 5. Martiu 1872 § 38.)

Conformu conclusiunei luate in adunarea gener. dela Naseudu d'in 1870, sub Nr. prot. XVII. pos. 2 inca in 3. Noembre 1870 sub Nr. ³¹⁶/₂₃₉ s'a fostu publicatu concursu pentru elaborarea unei carti agromice de 20—25 coli tiparite. Pentru cea mai buna carte de asta specialitate, se defipse si unu premiu de 500 fr. Terminulu concnrsului a espirata cu 1. Maiu a. c. si p^ãna acumu n'a incursu neci unu elaboratu in obiectulu cestiunatu.

Asemene, conformu conclusiunei luate totu in adunarea gen. dela Naseudu Nr. prot. XVII pos. 8, totu cu datulu 8. Noembre 1870 Nr. 316 s'a fostu publicatu concursu pentru elaborarea celei mai bune carti de igienia popularia pre langa unu premiu de 50 galb. cu terminulu p^ãna la adun. gen. presente. P^ãna acumu inse, neci in acestu obiectu, n'a incursu neci unu elaboratu.

Dupace dn. bibliotecariu alu asoc. Ioane Maximu in urm'a denumirei sale de jude singulariu in Seliste

cautandu a se stramut^ã cu locuenti'a d'in Sibiuu, si-a datu demisiunea d'in postulu de bibliotecariu, comitetulu in siedinti'a sa d'in 2. Ian. a. c. s'a aflu indemnatu, a substitui in locui p^ãna la present'a adun. gen. pentru postulu de bibliotecariu, pre dn. secret. magistr. Ioane Cretiu. Prea on. adunare gen. este deci rogata, a alege altu bibliotecariu.

Dupa cele premise, comitetulu vinea aterne prea onor. adunari gen. spre deliberare resp. acceptare urmatoriele propuneri:

1) Propunerea comitetului, relativa la reprezentarea industriei poporului romanu cu ocasiunea viitoriei espositiuni universale tienenda la Vien'a in 1873, cu rogarea, c^ã prea on. adunare gen. considerandu de o parte importanti'a obiectului d'in cestiune, carele recere unu studiu maturu, de alta parte, cumpanindu t^ote impregiurarile, mai alesu in cea ce privesce modalitatea procurarei obiecteloru de industri'a romana, cumu si spesele recerute la procurarea si transportarea acelora la loculul destinatu, se binevoiesca a lu^ã measurele, ce le va afl^ã de corespondiet^orie si de lipsa pentru realizarea scopului intentiunatu. Propunerea se alatura sub A.

2) Proiectulu de bugetu preliminaru pre anulu asoc. 187²/₃ statoritu in siedinti'a comit. d'in 27. Iuliu a. c. d'inpreuna cu raportulu si proiectulu comisiunei esmise spre acelu scopu d'in partea comitet. in siedinti'a sa d'in 2. Iuliu a. c. Actele resp. se alatura sub B. In fine

3) Computulu despre perceptele si erogatele pentru trebuintiele cancelariei asoc. pre anulu degi^ã espiratu 187¹/₂ sub C. $\acute{E}$ r despre starea fondului asoc. cumu si despre perceptele si erogatiunile aceluia, se va raport^ã in detaiu d'in partea dlui cassariu alu asociatiunei.

Cu aceste inchiu acestu raportu, orandu asociatiunei n^ostre, carea degi^ã implinesce 11 ani d'in vi^oti'a sa, prosperare si inflorire in fav^orea latirei culturai romane, si a inaltiarei natiunei n^ostre.

Sibiuu, in 27. Iuliu 1872.

I. V. Rusu,
secret. II. alu asoc.

(Pertractatu si aprobatu in siedinti'a comit. asoc. d'in 27. Iulu 1872 c. n.)

DICTIONARIULU

UNGURESCU - ROMANESCU

compusu de Georgie Baritiu. Brasiovu 1869, form. 8° mare, 41 c^ole, se afla depusu spre vendiare la librariile d'in Brasiovu, Sibiuu, Clusiu, Lugosiu, Temisi^or'a, Aradu, M. Sigetu, cu pretiulu originale ficu 3 fr. 70 cr. leg. tiepenu cu piele, si 3 fr. 20 cr. v. a. leg. usioru. Anume pentru comitate sunt depuse in Clusiu la librariile dloru I. Stein si L. Denj^on. In Sibiuu la librari'a Iulius Spreer.